

ПУБЛІКАЦІЯ / UK

Імперія «закладок»: як наркобізнес вийшов за межі

Опубліковано 24.09.2026 · Оновлено 27.09.2026

Оперативна група може перебувати в Росії, листування — у телефоні людини в іншій країні, а сервер — у Німеччині. Розділена кордонами історія залишається одним злочином для тих, хто від нього постраждав. Розбираємося, чому розмова про цифрову наркоторгівлю стосується України, Грузії, Вірменії, Казахстану, Білорусі та решти Європи.

Вираз «країна «закладок»» звучить як географічний діагноз. Він змушує уявити собі певні двори, під'їзди та міста. Але спробуйте прибрати з цієї картини назви вулиць. Залишаться телефон, дистанційне листування, гроші, люди, які виконують окремі доручення, та організатори, яких ці люди можуть ніколи й не побачити.

Саме тому російська ситуація заслуговує на обговорення за межами Росії. Інтернет не скасував фізичний аспект наркоторгівлі. Він змінив відстань між тими, хто приймає рішення, і тими, хто розплачується за них здоров'ям, свободою та життям. Для редакції KARTEL KHI MPROM це головне питання: де в такій системі закінчується видимий виконавець і починається управління?

Відео: з чого починається ця розмова

Приводом для створення цього матеріалу став випуск проєкту «ЧЕРВОНА ЛІНІЯ» «Як Росію наповнюють наркотиками / Країна закладок / Частина 1». В авторському описі та змісті викладено історію інтернет-наркоринку: від Silk Road і RAMP до підйому Hydra, конфліктів усередині цього середовища, проєкту розширення Eternos та закриття майданчика.^[1]

<https://www.youtube.com/watch?v=QZvgek3aeuE>

Відео належить його авторам. Нижче — самостійний редакційний аналіз заявлених тем та міжнародного контексту на основі відкритих джерел. Це не дослівний переказ випуску.

Для навігації по випуску: 05:34 — історія RAMP; 17:45 — розвиток Hydra; 32:12 — плани Eternos ; 36:03 — закриття Hydra. В описі автори також опублікували виправлення фактичних помилок у фрагменті о 04:30. Ці суперечливі твердження ми не наводимо.^[1]

Росія: коли злочинний ринок набув вигляду магазину

Історію Hydra зручно пояснювати через її масштаб. За оцінками Міністерства юстиції США, у 2021 році на цю платформу припадало близько 80% криптовалютних транзакцій, пов'язаних із даркнет-маркетами. З 2015 року вона отримала криптовалюту на суму приблизно 5,2 млрд доларів. Це оцінка операцій платформи, а не кількість покупців і не частка жителів Росії, які вживали наркотики.^[2]

Але за великою цифрою легко не помітити структуру бізнесу. У повідомленні американського відомства описано окремих продавців, оцінки та відгуки покупців, комісійний дохід операторів і послуги з відмивання грошей. Виходить, що це система, в якій платформа заробляє на чужих угодах і водночас надає їм інфраструктуру.^[2]

Звичний інтерфейс змінює сприйняття. Каталог, рейтинг і відповідь оператора виглядають як ознаки звичайної торгівлі. У покупця виникає спокуса сприйняти зручність за безпеку. Однак ані відгук, ані швидкість відповіді не перетворюють заборонений товар на перевірений продукт, а злочинний ринок — на безпечну угоду.

Для журналістського розслідування це теж важливий поворот. Одного питання «хто продав?» стає недостатньо. З'являються й інші: хто керував майданчиком, хто отримував комісію, хто забезпечував фінансові операції та які докази пов'язують ці ролі між собою?

Сервер у Німеччині — частина історії російського ринку

5 квітня 2022 року німецькі правоохоронці у співпраці з американськими колегами вилучили сервери Nudra та криптовалютні гаманці з біткойнами на суму приблизно 25 млн доларів. Міністерство юстиції США охарактеризувало її як платформу, що обслуговувала переважно користувачів з російськомовних країн.^[2]

Цей епізод пояснює міжнародний характер проблеми краще, ніж абстрактна карта зі стрілками. Місцезнаходження покупця, мова торгівлі та місце розташування технічної інфраструктури — це різні речі. Коли їх автоматично об'єднують в одну країну, значна частина історії випадає з поля зору.

Закриття великого ресурсу має значення. Але з самого факту відключення не можна зробити висновок про зникнення попиту, постачальників та людей, які заробляли на обслуговуванні ринку. Для оцінки результату потрібні спостереження після операції: що сталося з продажами, вербуванням, фінансовими потоками та доступністю речовин. Одна ефективна дата в хроніці не дає відповіді на всі ці питання.

Україна: кадрова інфраструктура теж буває транскордонною

У українському контексті показовим є повідомлення Національної поліції від 31 серпня 2026 року про вербувальні ланки «Хімпрому». За версією слідства, людей залучали через фіктивні вакансії на різні посади — від операторів і кадровиків до кур'єрів та інших учасників наркобізнесу. Поліцейські також повідомляли про штрафи, насильство та незаконне утримання тих, хто намагався вийти з системи.^[3]

Розслідування проводилося у співпраці з Казахстаном та Албанією, зокрема через спільні слідчі групи. Відомство описало обшуки в Україні та Казахстані, аналіз цифрових доказів та виявлення мережі Telegram-магазинів. Це відомості слідства; повідомлення про підозру не замінює судового вироку.^[3]

Тут міжнародний характер проявляється в організації праці. Якщо набір людей та їхня ймовірна злочинна діяльність відбуваються в різних країнах, розслідування, обмежене одним місцем затримання, ризикує побачити лише кінець ланцюжка. Співробітник, якого знайшли в офісі, та людина, яка приймала рішення щодо роботи цього офісу, — не обов'язково одна й та сама особа.

Саме на цьому рівні варто читати повідомлення про «Хімпром»: зіставляти конкретні ролі, епізоди, дати та документи. Використання месенджера саме по собі не доводить приналежність до цієї групи. Схожість інструменту не вказує на наявність загального керівника.

Казахстан: за межами звичної розмови про транзит

Казахстан не можна розглядати виключно як територію, через яку заборонені речовини переміщуються кудись далі. МВС країни, підбиваючи підсумки перших п'яти місяців 2025 року, повідомляло про вилучення 476 кг синтетичних наркотиків та припинення діяльності 18 організованих злочинних угруповань. Окремо відомство виділяло інтернет-рекламу та онлайн-торгівлю: з початку року було надіслано понад 16 тисяч запитів на блокування ресурсів.^[4]

Кількість запитів не дорівнює кількості незалежних магазинів. Повторні адреси та способи відомчого обліку можуть впливати на цей показник. Але сама суть роботи зрозуміла: мова йде про внутрішній ринок та його цифровий супровід, а не лише про вантажі на кордоні.

Цікаве питання тут — чи вдається після блокування встановити осіб та фінансові зв'язки. Недоступна сторінка помітна одразу. Розрив діючої злочинної мережі вимагає більш ґрунтовного підтвердження.

Грузія: схожа модель, власний контекст

Грузія увійшла до дослідження нових психоактивних речовин, опублікованого в Harm Reduction Journal у 2020 році. Автори збирали свідчення людей, які вживають наркотики, та фахівців служб допомоги у шести країнах. Учасники з Грузії описували появу синтетичних канабіноїдів у 2013–2014 роках та поширення синтетичних катинонів з 2018 року.^[5]

Це історичний якісний матеріал, а не сьогоdnішній огляд ринку. Він важливий тим, що грузинська історія змін попиту та речовин уже тоді існувала окремо від російського телевізійного сюжету. Приписувати їй без додаткових доказів власників Нудга або керівництво «Хімпрому» було б спотворенням дослідження.

Вірменія: цифровий зв'язок і фізичні поставки в одній справі

3 вересня 2026 року Слідчий комітет Вірменії повідомив про завершення попереднього слідства у трьох справах щодо незаконного обігу близько 33 кг наркотиків. У двох епізодах слідство описувало використання Telegram і WhatsApp для передачі відомостей про раніше ввезені речовини; у третьому — ймовірну контрабанду метамфетаміну та марихуани. Кримінальне переслідування здійснювалося стосовно семи осіб.^[6]

Цей приклад ілюструє поєднання цифрової комунікації зі звичайною фізичною логістикою. Повідомлення не вказує на зв'язок фігурантів із «Хімпромом» або Hydra, і ми його не додаємо. Для міжнародного аналізу достатньо вже підтвердженого факту: вірменські слідчі також стикаються зі злочинами, де телефонне листування та переміщення речовини є частиною однієї доказової ланцюга.

Білорусь: зміни на ринку помітні не тільки за затриманнями

Білорусь також брала участь у дослідженні Harm Reduction Journal. Респонденти пов'язували перехід на нові психоактивні речовини зі змінами у доступності звичних наркотиків. Загалом у досліджуваних країнах автори відзначали значення ціни, доступності, інтернет-комунікацій та прихованих точок передачі. Інтерв'ю проводилися у 2019–2020 роках; переносити їхні результати на сьогодні без нових даних не можна.^[5]

Звідси впливає важливе для будь-якої держави питання: яку саме зміну ми вимірюємо? Зростання кількості виявлених випадків може означати більш активну роботу поліції. Зменшення кількості вилучень саме по собі ще не свідчить про скорочення споживання. Звіт про затримання необхідно зіставляти з іншими спостереженнями, перш ніж оголошувати ринок переможеним або, навпаки, неконтрольованим.

Європа: власне виробництво та власні наслідки

Європейська доповідь про наркотики за 2026 рік описує зростання доступності синтетичних катинонів. За даними EUDA, загальна кількість цих речовин, які система раннього попередження зафіксувала як вилучені або імпортовані до ЄС у 2024 році, становила 48,5 тонни. Країни ЄС повідомили про ліквідацію 63 об'єктів з виробництва катинонів за той самий рік.^[7]

У доповіді зазначається концентрація виробництва в Польщі та виявлення об'єктів в інших країнах, зокрема великої лабораторії в Латвії. При цьому йдеться про загальноєвропейську картину. Вона не доводить, що перелічені потужності належать одній організації.^[7]

Показники звернень за допомогою також дають уявлення про наслідки: кількість осіб, які звернулися за спеціалізованим лікуванням із проблемами, пов'язаними з катинонами, зросла приблизно з 536 у 2018 році до 2671 у 2024-му у відповідному наборі даних. Це показник звернень у зареєстрованих системах, а не загальна кількість споживачів.^[7]

Тому Європа в цій розмові — повноцінна частина проблеми: виробництво, інфраструктура, споживання та збитки. Представляти її лише як зовнішнього спостерігача настільки ж неточно, як і пояснювати весь ринок виключно російськими подіями.

Що об'єднує ці історії — і чого вони не доводять

У різних джерелах повторюються такі риси: цифровий зв'язок, розподіл функцій та розбіжність географічного розташування окремих учасників. Але на основі цих схожостей не можна автоматично створити єдину організаційну схему. Різні групи можуть використовувати однакові інструменти, конкурувати, співпрацювати в окремих випадках або взагалі не мати контактів.

Тому під час читання будь-якого розслідування варто розрізняти чотири поняття: ринок, торговельну платформу, конкретний магазин і злочинну організацію. Їхні назви можуть зустрічатися в одній статті, але це ще не робить їх синонімами. Твердження про контроль має ґрунтуватися на доказах управління, а не на впізнаваному слові в заголовку.

Для KARTEL KHIPROM такий підхід визначає й роботу з досьє. Біографія людини, її процесуальний статус та передбачувана роль вимагають окремих підстав. Фотографія поруч з іншим фігурантом або згадка у відеоролику не замінюють документів. Якісна публікація дає читачеві змогу перевірити зв'язок, а не просить повірити в нього на підставі впевненого тону.

Чому розслідуванню теж потрібно перетинати кордони

Міжнародний підхід починається з точного зіставлення. Чи збігаються дати? Чи йдеться про ту саму компанію? Чи підтверджено особу людини? Що є встановленим фактом, що — заявою слідства, а що — журналістською версією? Без цих питань навіть детальна схема може виявитися лише красивим набором припущень.

У такої роботи є й менш ефектна сторона: уточнення, виправлення, відмова від надто широких висновків. Вона важливіша за гучні обіцянки розкрити все. Читачеві необхідна можливість побачити, чому редакція пов'язала дві події, і де наявних матеріалів поки що недостатньо.

Фільм, розміщений на початку цієї публікації, зосереджений на Росії. Проблема ж має набагато ширшу географію. Україна, Грузія, Вірменія, Казахстан, Білорусь та країни ЄС наводять власні приклади та власні джерела. Розглядати їх разом корисно саме тому, що це дозволяє порівнювати факти, не стираючи відмінностей між країнами та справами.

За назвою майданчика стоять конкретні люди: ті, хто втягнутий у злочини, ті, хто постраждав від залежності, ті, хто втратив близьких. Для них суперечка про те, чи вважати те, що відбувається, «чужою проблемою», нічого не змінює. Сенс розслідування — встановити відповідальних і зробити прозорим ланцюжок рішень, який зазвичай ховається за екраном телефону.

Зв'язатися з редакцією: colonelbuendia@tutamail.com або через офіційний сайт [MAKONDO](#).

Для перевірки інформації особливо корисними є первинні документи, дати та посилання на вихідні публікації. При використанні матеріалу вказуйте KARTEL KHI MPROM та активне посилання на оригінальну публікацію.

Джерела

1. [ЧЕРВОНА ЛІНІЯ — «Країна закладок», частина 1: відео, авторський опис та розділи](#)
<https://www.youtube.com/watch?v=QZvgek3aeuE>
2. [Міністерство юстиції США — закриття Hydra, 5 квітня 2022 року](#)
<https://www.justice.gov/archives/opa/pr/justice-department-investigation-leads-shutdown-largest-online-darknet-marketplace>
3. [Національна поліція України — вербувальні call-центри «Хімпрому», 31 серпня 2026 року](#)
<https://npu.gov.ua/news/vid-feikovoi-vakansii-do-narkomerezhi-politsiia-trokh-krain-likvidovala-verbuvalni-call-tsentry-khimpromu>
4. [МВС Казахстану — «Карасора — 2025»: припинено діяльність внутрішніх наркоканалів](#)
<https://www.gov.kz/memleket/entities/qriim/press/news/details/1025503?lang=ru>
5. [Kurcevič, Lines — Нові психоактивні речовини в Євразії, Harm Reduction Journal, 2020](#)
<https://link.springer.com/article/10.1186/s12954-020-00448-2>
6. [Слідчий комітет Вірменії — три справи щодо обігу близько 33 кг наркотиків, 3 вересня 2026 року](#)
<https://investigative.am/ru/articles/unprncrjnllubtr/завершено-предварительное-следствие-по-трем-уголовным-производствам-о-незаконном-обороте-около-33-кг-наркотиков>
7. [EUDA — Синтетичні стимулятори, Європейський звіт про наркотики 2026](#)
https://www.euda.europa.eu/publications/european-drug-report/2026/synthetic-stimulants_en

Використання матеріалів

У разі використання матеріалів обов'язкове активне посилання на оригінальну публікацію.

[Оригінал матеріалу](#)

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com

KARTEL
K H I M P R O M

kartel-khimprom.com